

TAMPEREEN YLIOPPILASKUNNAN VAALIJÄRJESTYS

Edustajiston kokouksessa muutoksin vahvistettu 6.11.2018.

SISÄLTÖ

1 LUKU Yleistä.....	1
1 § Yleistä.....	1
2 LUKU Vaaleihin liittyvät käytänteet ja menettelytavat	1
I Alaluku: Yleistä vaalista	1
2 § Ylioppilaskunnan vaalit.....	1
3 § Vaalitapa	1
4 § Äänioikeus	2
II Alaluku: Keskusvaalilautakunta ja vaalilautakunnat	2
5 § Keskusvaalilautakunta.....	2
6 § Vaalilautakunta	2
III Alaluku: Edustajistovaali.....	2
7 § Ehdokas ja ehdokasilmoitus	2
8 § Vaaliliitto	3
9 § Vaalirengas	3
10 § Vaaliasiakirjat.....	3
11 § Vaaliasiakirjojen tarkistus.....	4
12 § Ehdokkuudesta luopuminen	4
13 § Ehdokasyhdistelmä	5
14 § Äänestyslippu	5
IV Alaluku: Vaalien toimittaminen	6
15 § Vaalien ajankohta	6
16 § Yleistä vaalitoimituksesta.....	6
17 § tekniset avustajat ja epäviralliset äänestyspisteet.....	7
18 § Sähköisen äänestyksen erityispiirteet	7
19 § Päätöksenteko vaalitoimituksen aikana.....	8
V Alaluku: Vaalin tuloksen määrääminen	8
20 § Täydennysvaali.....	8
21 § Vaalituloksen selvittäminen.....	8
22 § Äänestyslipun hylkäämisperusteet.....	9
23 § Tuloksen laskeminen	9
24 § Edustajiston kokoonpano ja varajäsenet	10

25 § Vaalituloksen julkistaminen.....	10
26 § Vaaleista valittaminen.....	10
VI Alaluku: Muut määräykset vaaleihin liittyen.....	11
27 § Uudet vaalit	11
28 § Vaaliasiakirjojen säilyttäminen	11
29 § Sääntöjen rikkominen	11
3 LUKU Voimaantulosäännökset.....	12
30 § Muutoksenhaku.....	12
31 § Voimaantulo	12

1 LUKU YLEISTÄ

1 § YLEISTÄ

Tässä vaalijärjestyksessä määritellään vaaleihin liittyvät käytänteet ja menettelytavat.

Opiskelijaedustajien valitsemisesta uuden yliopiston konsistoriin eli yliopistoyhteisön yhteiseen monijäseniseen toimielimeen sekä muihin keskeisiin johtosäännön määrittelemiin hallinnon toimielimiin kuten tiedekuntaneuvostoihin sekä muutoksenhakulautakuntaan määrätään Opiskelijaedustajien valintaohjesäännössä.

Yliopistolla tarkoitetaan uutta Tampereen yliopistoa, joka aloittaa toimintansa 1.1.2019. Ylioppilaskunnilla tarkoitetaan Tampereen yliopiston ylioppilaskuntaa ja Tampereen teknillisen yliopiston ylioppilaskuntaa. Uudella ylioppilaskunnalla tarkoitetaan uutta ylioppilaskuntaa, joka aloittaa toimintansa 1.1.2019.

2 LUKU VAALEIHIN LIITTYVÄT KÄYTÄNTEET JA MENETTELYTAVAT

I ALALUKU: YLEISTÄ VAALISTA

2 § YLIOPPILASKUNNAN VAAKIT

Tämän vaalijärjestyksen määräyksiä noudatetaan valittaessa jäsenet uuden ylioppilaskunnan edustajistoon ja täydennettäessä uuden ylioppilaskunnan edustajistoa. Eduskunnan antaman lain yliopistolain voimaansaastosta ja muuttamisesta (HE 73/2017) mukaisesti yhdistyvien ylioppilaskuntien on järjestettävä uuden yliopiston ylioppilaskunnan edustajiston vaali viimeistään syyskuussa 2018. Edustajiston koko on 49 henkeä sekä kolminkertainen määrä varaedustajia. Edustajisto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

3 § VAAKITAPA

Uuden yliopiston ylioppilaskunnan vaali on suhteellinen ja salainen. Vaalissa ei ole vaalipiirejä. Vaalissa on äänioikeus yhdistyvien yliopistojen läsnä oleviksi opiskelijoiksi ilmoittautuneilla ylioppilaskunnan jäsenillä. Äänestys edustajistovaaleissa voidaan suorittaa uurnavaalina tai sähköisenä tai niiden yhdistelmänä. Keskusvaalilautakunta määrää äänestystavan ja siitä, käytetäänkö vaalissa ennakkoäänestystä.

4 § ÄÄNIOIKEUS

Ylioppilaskunnan vaaleissa on äänioikeus ainoastaan yliopistoon läsnä olevaksi ilmoittautuneella, henkilökohtaisesti läsnä olevalla ylioppilaskunnan jäsenellä. Ollakseen äänioikeutettu henkilön on ilmoittauduttava läsnäolevaksi viimeistään 14.9.2018.

Äänioikeus todetaan ylioppilaskuntien jäsenrekistereistä. Äänioikeuden käyttämisestä jää merkintä sähköiseen äänestysjärjestelmään. Äänioikeuteen liittyvissä epäselvissä tilanteissa keskusvaalilautakunta tekee päätökset. Jokaisella äänioikeutetulla henkilöllä on vaalissa yksi ääni, riippumatta siitä onko hän jäsen molemmissa ylioppilaskunnissa tai vain toisessa.

II ALALUKU: KESKUSVAALILAUTAKUNTA JA VAALILAUTAKUNNAT

5 § KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunnassa toimivat, ellei uuden ylioppilaskunnan edustajisto toisin päättä, vanhojen ylioppilaskuntien pääsihteerit, hallitusten varapuheenjohtajat ja edustajistojen puheenjohtajat. Keskusvaalilautakunnan äänivallattomana sihteerinä toimii keskusvaalilautakunnan sille kutsuma ylioppilaskuntien työntekijä. Keskusvaalilautakunnan toiminnasta määrätään keskusvaalilautakunnan työjärjestyksessä.

6 § VAALILAUTAKUNTA

Tätä pykälää käytetään vain, jos käytössä on urnavaali.

Keskusvaalilautakunta asettaa tarvittaessa riittävän määrän vaalilautakuntia. Vaalilautakuntien puheenjohtajana toimii keskusvaalilautakunnan nimeämä ylioppilaskuntien hallitusten jäsen. Kussakin vaalilautakunnassa toimii puheenjohtajan lisäksi kolme jäsentä, jotka keskusvaalilautakunta nimeää ylioppilaskuntien edustajistojen jäsenistä. Vaalilautakunta valitsee keskuudesta varapuheenjohtajan ja sihteerin, joka pitää pöytäkirjaa. Vaalilautakunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi vaalilautakunnan jäsentä on läsnä.

III ALALUKU: EDUSTAJISTOVAALI

7 § EHDOKAS JA EHDOKASILMOITUS

Vaalikelpoinen edustajiston jäseneksi on jokainen äänioikeutettu lukuun ottamatta ylioppilaskunnan pääsihteerinä ja ylioppilaskunnan työntekijöitä, joiden työnkuvaan kuuluu vaalien järjestäminen.

Ehdokkaaksi haluava jommankumman tai molempien ylioppilaskuntien jäsen ilmoittaa ehdokkaaksi asettumisestaan keskusvaalilautakunnalle käyttäen ylioppilaskunnan keskusvaalilautakunnan tarkoitukseen vahvistamaa ehdokasilmoitusta.

Ehdokasilmoituksessa saa olla vain yksi (1) ehdokas. Siinä on mainittava ehdokkaan sukunimi, kaikki etunimet ja syntymäaika sekä siinä on oltava ehdokkaan vakuutus omasta vaalikelpoisuudestaan ja suostumus ehdokkuuteen. Lisäksi ehdokasilmoituksesta tulee käydä ilmi, onko ehdokas vaaliliittoon kuuluva vai kuulumaton.

8 § VAALILIITTO

Kahdella tai useammalla ehdokkaalla on oikeus yhtyä vaaliliitoksi siten, että vaaliliiton tunnus ja nimi merkitään ehdokasilmoitukseen. Vaaliliiton tunnus tai nimi eivät saa olla Suomen lain vastaisia, muuten syrjiviä, harhaanjohtavia tai sopimattomia.

Vaaliliiton muodostaminen tapahtuu siten, että vaaliliiton muodostavat ehdokkaat antavat ehdokasilmoituksessa jollekin äänioikeutetulle ylioppilaskunnan jäsenelle valtuutuksen toimia vaaliliiton vaaliasioitsijana ja toiselle jäsenelle hänen varahenkilönään. Vaaliliiton vaaliasioitsijan tulee antaa keskusvaalilautakunnan vahvistamalla lomakkeella yhteenveto vaaliliiton ehdokkaista. Vaaliliittoon saa kuulua enintään kaksinkertainen määrä ehdokkaita kuin mitä on tämän vaalijärjestyksen 2 §:ssä määrätty edustajiston kooksi.

Ehdokas voi olla jäsenenä vain yhdessä vaaliliitossa. Jos joku esiintyy ehdokkaana tai vaaliliiton vaaliasioitsijana kahdessa tai useammassa vaaliliitossa, keskusvaalilautakunnan on poistettava hänet niistä kaikista, ja mikäli kysymyksessä on ehdokas, hylättävä hänen ehdokkuutensa.

9 § VAALIRENGAS

Kahdella (2) tai useammalla vaaliliitolla on oikeus yhtyä vaalirenkaaksi. Sama oikeus on vaaliliitolla ja ehdokasilmoituksella sekä kahdella (2) tai useammalla vaaliliitolla ja ehdokasilmoituksella. Vaaliliitto tai ehdokasilmoitus voi yhtyä vain yhteen (1) vaalirenkaaseen. Ehdokasilmoitukset keskenään eivät voi yhtyä vaalirenkaaksi. Vaalirenkaaksi yhtyvät antavat keskusvaalilautakunnalle perustamisasiakirjan käyttäen keskusvaalilautakunnan tarkoitukseen vahvistamaa lomaketta. Perustamisasiakirjassa on mainittava vaalirenkaan tunnus ja siihen yhtyvien tunnuksot ja nimet. Vaalirenkaan tunnus tai nimi eivät saa olla Suomen lain vastaisia, muuten syrjiviä, harhaanjohtavia tai sopimattomia.

10 § VAALIASIAKIRJAT

7, 8 ja 9 §:ssä mainittujen vaaliasiakirjojen jakelun suorittaa keskusvaalilautakunta. Keskusvaalilautakunnan tulee viimeistään neljä (4) viikkoa ennen ensimmäistä varsinaista

vaalipäivää ylioppilaskunnan virallisella ilmoitustaululla ja, mikäli mahdollista, ylioppilaskunnan julkaisemassa lehdessä sekä verkkosivuilla, antaa vaalikuulutus, jossa ilmoitetaan vaalin ajankohta sekä missä ja milloin keskusvaalilautakunnalle jätettäviä vaaliasiakirjoja otetaan vastaan. Vaalikuulutuksesta määrätään pykälässä 15 §.

Samalla on ilmoitettava, missä tämä vaalijärjestys ja ylioppilaskunnan muu edustajistovaalia ja edustajiston täydennysvaalia koskeva säännöstö on nähtävänä. Keskusvaalilautakunta julkaisee vahvistamansa ohjeet ja rajoitukset vaalimainonnalle viimeistään neljä (4) viikkoa ennen ensimmäistä varsinaista vaalipäivää ylioppilaskunnan virallisella ilmoitustaululla ja, mikäli mahdollista, ylioppilaskunnan julkaisemassa lehdessä sekä verkkosivuilla.

Vaaliasiakirjat on toimitettava ehdokkaiden tai vaaliasioitsijoiden toimesta keskusvaalilautakunnalle viimeistään 6.9.2018 klo 12.00.

11 § VAALIASIAKIRJOJEN TARKISTUS

Keskusvaalilautakunta tarkastaa sille jätetyt vaaliasiakirjat sekä hyväksyy ehdokaslistojen yhdistelmään otettaviksi ne ehdokkaat, vaaliliitot ja vaalirenkaat, joita koskevat asiakirjat on oikein laadittu ja määräajassa lautakunnalle jätetty. Mikäli jätetyssä asiakirjassa on vähäinen puute, jää asiakirjan hylkääminen keskusvaalilautakunnan harkintaan. Jos suoritettua tarkastuksessa havaitaan, että ehdokasta ei voida hyväksyä vaaliliittoon tai vaalirenkaaseen, on keskusvaalilautakunnan varattava ehdokkaalle mahdollisuus peruuttaa pyyntönsä saada itsensä ehdokasyhdistelmään tai selvittää asiakirjoissa oleva virhe, paitsi milloin kysymys on 8 §:ssä tarkoitetusta hylkäämisestä. Peruutuspyyntö on tehtävä kirjallisesti ja se on ehdokkaan omakätisesti allekirjoitettava.

Keskusvaalilautakunta antaa virheellisistä asiakirjoista huomautuksen vaaliasioitsijoille ja varaa mahdollisuuden tehdä kirjallisen ehdotuksen asian oikaisemiseksi. Huomautus toimitetaan sähköpostin kautta ehdokkaan tai vaaliliiton vaaliasioitsijan antamaan osoitteeseen. Huomautus tulee lähettää viipymättä, kun virheellinen vaaliasiakirja on havaittu.

Ehdokkailla ja vaaliasioitsijoilla, joille keskusvaalilautakunta on antanut huomautuksen, on oikeus 7.9.2018 klo 14:00 mennessä tehtävä oikaisu keskusvaalilautakunnalle. Jos huomautuksesta johtuvaa oikaisua ei tehdä määräajassa, eikä huomautuksen kohteena oleva virhe ole vähäinen, keskusvaalilautakunnan tulee jättää ehdokasilmoitus, vaaliliiton muodostamisilmoitus tai vaalirenkaan muodostamisilmoitus huomioon ottamatta.

12 § EHDOKKUUDESTA LUOPUMINEN

Jos ehdokas pätevän syyn takia on tullut esteelliseksi tai haluaa luopua ehdokkuudesta sen jälkeen, kun ehdokasilmoitukset on jätetty keskusvaalilautakunnalle, on luopumisesta tehtävä kirjallinen ilmoitus keskusvaalilautakunnalle, joka niin päätettyään voi poistaa ehdokkaan nimen ehdokasyhdistelmästä.

13 § EHDOKASYHDISTELMÄ

Jos vaalia varten on hyväksytty niin monta ehdokasta kuin vaalissa on valittavia, ei erityistä vaalitulaisuutta toimeenpanna, vaan keskusvaalilautakunta menettelee niin kuin jäljempänä 20 §:n 1 momentissa määrätään. Jos ehdokkaita on hyväksytty vähemmän kuin vaalissa on valittavia, menetellään niin kuin 20 §:n 2 momentissa määrätään. Jos vaalia varten on hyväksytty useampia ehdokkaita kuin vaalissa on valittavia, on keskusvaalilautakunnan laadittava ehdokasyhdistelmä. Edellä mainittujen vaalirenkaiden ja vaaliliittojen keskinäinen järjestys määrätään arvalla ja näiden ulkopuolelle jääneet ehdokkaat otetaan yhdistelmään viimeisinä aakkosjärjestyksessä.

Ehdokasyhdistelmään otetaan hyväksytyt niin järjestettyinä, että samaan vaalirenkaaseen kuuluvien vaaliliitot ja siihen mahdollisesti yhtyneet ehdokkaat yhdistetään numerojärjestyksessä yhteisen otsakkeen alle ja erotetaan muista ehdokkaista siten, että selvästi ilmenee, mitkä ehdokkaat kuuluvat kuhunkin vaalirenkaaseen. Samalla tavoin yhdistetään vaalirenkaaseen kuulumattoman vaaliliiton ehdokkaat. Tämän jälkeen keskusvaalilautakunta varustaa ehdokkaat juoksevilla järjestysnumeroilla alkaen arvonnassa ensimmäiseksi tulleesta vaaliliitosta tai vaalirenkaasta. Numerointi aloitetaan numerosta kaksi (2). Ehdokkaat numeroidaan vaaliliiton ja vaalirenkaan sisällä siinä järjestyksessä kuin ne on keskusvaalilautakunnalle jätetty. Vaalirenkaaseen kuulumattoman vaaliliiton otsakkeeksi on merkittävä "vaaliliitto" ja vaalirenkaan otsakkeeksi sana "vaalirengas".

Vaaliliittoon kuuluvat ehdokkaat varustetaan vaaliliiton tunnuksella.

Yhdistelmässä on mainittava, mitä vaalia varten se on laadittu.

Yhdistelmä on heti kun keskusvaalilautakunta on sen vahvistanut, kuitenkin viimeistään kaksitoista (12) päivää ennen vaalien suorittamista, saatettava äänioikeutettujen tietoon julkaisemalla se ylioppilaskuntien virallisilla ilmoitustauluilla ja, mikäli mahdollista, ylioppilaskuntien verkkosivuilla.

14 § ÄÄNESTYSLIPPU

Mikäli keskusvaalilautakunta päättää järjestää vaalit uurnavaalina, on keskusvaalilautakunnan laadittava ja hankittava vaalissa käytettävät äänestysliput. Äänestyslipuissa on oltava merkintä, josta ilmenee, missä vaalissa sitä käytetään, sekä ympyrä äänestäjän kannattaman ehdokkaan numeron merkitsemistä varten.

IV ALALUKU: VAALIEN TOIMITTAMINEN

15 § VAALIEN AJANKOHTA

Keskusvaalilautakunta määrää vaalitulaisuuden ajan ja äänestystavan. Vaalit toimitetaan vähintään kahtena peräkkäisenä arkipäivänä. Vaalipäivinä äänestyksen tulee olla auki yhtäjaksoisesti vähintään kahdeksan (8) tunnin ajan.

Vaalitulaisuuden äänestystapa ja aika on tiedotettava äänioikeutetuille vaalikuulutuksessa. Mikäli suoritetaan urnavaali, vaalikuulutuksessa on tiedotettava myös äänestyspaikat. Vaalikuulutus on julkaistava vähintään neljä (4) viikkoa ennen vaalitulaisuutta ainakin ylioppilaskuntien virallisilla ilmoitustauluilla. Vaalikuulutuksessa on ilmoitettava myös, missä ja milloin keskusvaalilautakunnalle jätettäviä vaaliasiakirjoja otetaan vastaan.

Vaalikuulutuksessa on ilmoitettava, missä tämä vaalijärjestys on nähtävillä. Muu edustajistovaalia ja edustajiston täydennysvaalia koskeva ohjeistus on annettava viimeistään kuukausi vaalikuulutuksen julkaisun jälkeen.

16 § YLEISTÄ VAALITOIMITUKSESTA

Vaalit toteutetaan sähköisenä, ellei keskusvaalilautakunta toisin päätä. Tällöin keskusvaalilautakunta täydentää urnavaalia koskevia säännöksiä.

Ennen sähköisen äänestyksen alkua on kahden keskusvaalilautakunnan jäsenen todettava, että sähköinen äänestysjärjestelmä on tyhjä sekä allekirjoitettava äänestysjärjestelmästä tulostettava tosite. Tosite tuodaan keskusvaalilautakunnan kokouksen pöytäkirjan liitteeksi. Tyhjäksi toteamisen jälkeen sähköistä äänestysjärjestelmää ei saa avata ennen kuin äänestyksen päätyttyä aletaan laskea ääniä.

Joka lupaa, tarjoaa tai antaa toiselle palkkion tai muun edun taivuttaakseen toisen äänestämään tietyllä tavalla tai jättämään äänestämättä tai luovuttamaan äänensä toisen käyttöön taikka vaatii palkkion tai muun edun äänestämisestä tai äänestämättä jättämisestä tai äänensä luovuttamisesta toisen käyttöön suljetaan pois vaaleista keskusvaalilautakunnan päätöksellä.

Äänioikeutettu saa käyttää äänestystilanteessa apuna valitsemaansa henkilökohtaista avustajaa, joka on velvollinen täyttämään tunnollisesti äänioikeutetun tahdon ja pitämään salassa äänestyksessä saamansa tiedot. Äänestystilanteeseen valittu henkilökohtainen avustaja ei voi olla ehdokkaana vaalissa.

Keskusvaalilautakunta antaa lisätietoja vaalijärjestyksestä ja muusta edustajistovaaliin liittyvästä ohjeistuksesta.

17 § TEKNISET AVUSTAJAT JA EPÄVIRALLISET ÄÄNESTYSPISTEET

Jokainen vaaliliitto nimeää jokaista alkavaa kymmentä ehdokastaan kohden kaksi edustajaa toimimaan vaalien teknisinä avustajina. Avustajat nimetään vaaliliiton perustamisasiakirjan jättämisen yhteydessä.

Keskusvaalilautakunta voi osoittaa epävirallisia äänestyspisteitä, joiden valvomisesta vastaavat tekniset avustajat. Jokaisella äänestyspisteellä tulee aina olla teknisiä avustajia vähintään kahdesta vaaliliitosta. Tekniset avustajat valvovat, ettei äänestyspaikalla pidetä puheita, julkipanna tai jaeta painettuja tai kirjoitettuja kehotuksia, eikä muutoinkaan vaikuteta tai yritetä vaikuttaa äänestäjien vaalivapauteen.

Keskusvaalilautakunta varmistaa, että kaikille epävirallisille äänestyspisteille toimitetaan riittävä määrä ehdokasyhdistelmiä. Keskusvaalilautakunta huolehtii myös, että ehdokasyhdistelmät ovat ajan tasalla. Keskusvaalilautakunnan on huolehdittava, että äänestäjä voi äänestää vaalisalaisuuden säilyttäen ja että sitä varten tarpeelliset apuneuvot ovat käytettävissä epävirallisilla äänestyspisteillä.

Tekniset avustajat eivät saa vaalin aikana antaa sivullisille tietoja siitä, ketkä ovat käyttäneet äänioikeuttaan. Teknisten avustajien tulee tarvittaessa ohjata äänioikeutettujen kysymykset keskusvaalilautakunnalle.

18 § SÄHKÖISEN ÄÄNESTYKSEN ERITYISPIIRTEET

Toteutettaessa sähköistä vaalia on keskusvaalilautakunnan annettava ohjeet sähköisen vaalin järjestelyistä viimeistään 30 vuorokautta ennen vaalitoimitusta. Äänestäjä käyttää äänioikeuttaan äänestysjärjestelmässä yliopiston peruspalvelutunnuksen avulla. Peruspalvelutunnusten luovuttaminen toisten käyttöön äänestystarkoituksessa on kielletty vaalista poissulkemisen uhalla.

Sähköisen vaalin toimitusta on äänestysajan kuluessa valvottava keskusvaalilautakunnan asettama vaalitoimitsija tai varavaalitoimitsija, jonka tehtävä on varmistaa järjestelmän toiminta ja pitää äänestyksen ajan pöytäkirjaa. Sähköistä äänestystä valvova vaalitoimitsija tai varavaalitoimitsija ei voi olla ehdokkaana vaalissa.

Keskusvaalilautakunnan tulee erityisesti huolehtia siitä, että sähköinen äänestys voidaan suorittaa luotettavasti vaalisalaisuus säilyttäen. Käytettävän sähköisen vaalijärjestelmän tulee täyttää seuraavat ehdot:

- 1) järjestelmän on oltava tietoturvaltaan ja toimintavarmuudeltaan riittävä
- 2) äänestäjän äänestyslaitteen ja keskuskoneen välillä on käytettävä riittävää tietoturvaa
- 3) äänestäjän henkilöllisyys on varmistettava ennen äänestämistä
- 4) äänestäjän henkilöllisyys ei saa olla yhdistettävissä mihinkään tiettyyn annettuun ääneen

5) äänestäjä voi vaihtaa antamansa äänen toiseen koko sinä aikana, kun sähköinen äänestys on käynnissä

6) äänestäjä ei pysty äänestämään kuin yhden kerran

7) äänestäjällä on mahdollisuus äänestää tyhjää

Sähköisessä vaalissa kaikilla niillä äänioikeutetuilla, jotka ovat ennen äänestysajan päättymistä ehtineet kirjautua äänestysjärjestelmään, on viisi (5) minuuttia aikaa käyttää äänioikeutensa.

19 § PÄÄTÖKSENTEKO VAALITOIMITUKSEN AIKANA

Keskusvaalilautakunnan on koko vaalitoimituksen ajan oltava tavoitettavissa, valvottava vaalien yleistä kulkua, pidettävä silmällä, että epävirallisilla äänestyspisteillä noudatetaan yhtäläisiä menettelytapoja, sekä annettava niille ohjeita.

Vaalirauhan rikkominen on tuotava välittömästi keskusvaalilautakunnan tietoon.

V ALALUKU: VAALIN TULOKSEN MÄÄRÄÄMINEN

20 § TÄYDENNYSVAALI

Jos vaalia varten on hyväksytty vain 2 §:ssä mainittu määrä ehdokasilmoituksia ja erityistä vaalitulaisuutta ei sen vuoksi toimeenpanna, julistaa keskusvaalilautakunta näissä ehdokasilmoituksissa olevat ehdokkaat valituiksi.

Jos vaalia varten on hyväksytty vähemmän ehdokasilmoituksia kuin vaalissa on valittavia, jatkaa keskusvaalilautakunta ehdokasasetteluaikaa harkintansa mukaan. Tarvittaessa keskusvaalilautakunta tekee päätöksen vaalin ajankohdan siirtämisestä. Edellä mainituista päätöksistä on välittömästi tiedotettava ainakin ylioppilaskuntien virallisilla ilmoitustauluilla.

Edustajiston täydennysvaali toimitetaan, milloin edustajistosta eronneen, pysyvästi estyneen tai pysyvästi esteellisen edustajiston tilalle ei enää voida määrätä varajäsentä.

Täydennysvaalissa valitaan edustajistoon puuttuva määrä jäseniä ylioppilaskunnan vaalikelpoisten jäsenten keskuudesta. Täydennysvaalissa noudatetaan soveltuvin osin tämän vaalijärjestyksen määräyksiä.

21 § VAALITULOKSEN SELVITTÄMINEN

Vaalin tuloksen selvittäminen suoritetaan loppuun viipymättä. Keskusvaalilautakunta voi nimetä tarpeellisen määrän avustajia ääntenlaskentaan.

Mikäli vaalissa on käytössä urnavaali, kun keskusvaalilautakunnan tai vaalilautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja on julistanut vaalitoimituksen päättyneeksi, suljetaan vaaliurnat sinetillä ja toimitetaan välittömästi keskusvaalilautakunnalle. Annetut äänestysliput otetaan urnista ja lasketaan ne. Ne äänestysliput, joiden hylkäämisperusteet on tarkistettava, erotetaan omaksi ryhmäkseen. Samoin lasketaan äänioikeuttaan käyttäneiden lukumäärä.

Sähköisen äänestyksen päätyttyä on keskusvaalilautakunnan huolehdittava siitä, että huolellisesti suljettu sähköinen urna säilytetään vaalitoimitsijan valvomassa turvallisessa paikassa ja avataan vasta vaalituloksen selvittämisen yhteydessä. Sähköisessä vaalissa tuloksen ottaa ulos vaalijärjestelmästä keskusvaalilautakunnan määräämä vaalitoimitsija tai hänen estyessään varahenkilönsä, keskusvaalilautakunnan todistaessa.

Keskusvaalilautakunnan pöytäkirjaan merkitään äänioikeuttaan käyttäneiden lukumäärä, ja mikäli käytössä on urnavaali, merkitään lisäksi annettujen äänestyslippujen kokonaismäärä.

22 § ÄÄNESTYSLIPUN HYLKÄÄMISPERUSTEET

Äänestyslippu on urnavaalissa mitätön, jos se ei ole vaalitoimitsijalta saatu tai asianmukaisesti leimattu tahi jos ehdokkaan numero on merkitty niin, ettei täysin selvästi ilmene, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut, taikka jos lippuun on tehty muita merkintöjä. Asiattomana ei pidetä äänestyslippuun tehtyä merkintää, jonka yksiselitteinen tarkoitus on selventää, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää.

Keskusvaalilautakunta päättää virheellisten äänestyslippujen hylkäämisestä. Mitättömiä äänestyslippuja ei oteta huomioon vaalin tulosta määrättäessä. Hylätyistä lipuista tehdään merkintä keskusvaalilautakunnan pöytäkirjaan. Tämän jälkeen keskusvaalilautakunta laskee erikseen kunkin ehdokkaan hyväksi ennakkoäänestyksessä ja vaalitoimituksessa annettujen hyväksytyjen äänien kokonaismäärän.

23 § TULOKSEN LASKEMINEN

23.1 §

Jokaisen vaaliliiton ehdokkaat järjestetään äänimääriensä suuruuden mukaan. Saman äänimäärän saaneiden keskinäisen järjestyksen ratkaisee arpa. Jos käy ilmi, että äänestäjän osoittama ehdokas ei ole vaalikelpoinen, tulevat sellaisen ehdokkaan saamat äänet sen vaaliliiton ja vaalirenkaan hyväksi, johon ehdokas kuuluu. Luopuneen ehdokkaan numerolla tulleet äänet lasketaan sen vaaliliiton ja vaalirenkaan hyväksi, johon ehdokas on kuulunut. Tämän jälkeen, D'Hondtin menetelmää käyttäen, annetaan vaaliliitossa eniten ääniä saaneelle vertausluvaksi vaaliliiton koko äänimäärä, toiselle puolet (1/2) siitä, kolmannelle yksi kolmasosa (1/3) ja niin edelleen. Vaaliliittoihin tai vaalirenkaaseen kuulumattomat ehdokkaat saavat äänimääriensä suuruisen vertausluvun. Vertausluvut lasketaan viiden

desimaalin tarkkuudella. Jos vaaliliitto ei kuulu vaalirenkaaseen, on näin laskettu vertausluku ehdokkaan lopullinen vertausluku.

23.2 §

Jos on muodostettu 9 §:ssä mainittu vaalirengas, järjestetään siihen kuuluvat ehdokkaat heidän 23.1 §:n mukaan saamiensa vertauslukujen suuruuden mukaan. Saman vertausluvun saaneiden keskinäisen järjestyksen ratkaisee henkilökohtainen äänimäärä ja sen mennessä tasan arpa.

Tämän jälkeen merkitään vaalirenkaan ensimmäiselle ehdokkaalle lopulliseksi vertausluvuksi vaalirenkaan koko äänimäärä, toiselle puolet (1/2) siitä ja kolmannelle yksi kolmasosa (1/3) jne.

23.3 §

Kaikki ehdokkaat järjestetään lopullisten vertauslukujensa suuruuden mukaan. Saman lopullisen vertausluvun saaneiden keskinäisen järjestyksen ratkaisee vaaliliiton sisällä laskettu vertausluku, sen ollessa sama henkilökohtainen äänimäärä ja sen mennessä tasan arpa. Tämän jälkeen julistetaan valituksi suurimman lopullisen vertausluvun saaneista lähtien niin monta kuin vaalissa on valittavia.

24 § EDUSTAJISTON KOKOONPANO JA VARAJÄSENET

Vaaleilla valittujen varsinaisten jäsenten varajäseniksi osoitetaan kustakin vaaliliitosta valituksi tulleiden jälkeen vertailuluvun mukaisessa järjestyksessä eniten ääniä saaneista henkilöistä kolme (3) kertaa niin monta henkilöä, kuin mitä kyseisessä vaaliliitosta on tullut valituksi ehdokkaita edustajistoon.

Mikäli edustajiston jäsen on esteellinen toimimaan edustajiston jäsenenä vaalijärjestyksen 7 § osoittamalla tavalla, kutsutaan hänen tilalleen edustajiston jäseneksi esteen keston ajaksi, siitä vaaliliitosta tai vaalirenkaasta, johon eronnut tai estynyt kuului, lähinnä seuraava varajäsen. Tarkemmin edustajiston varajäsenjärjestelyistä määrää edustajisto.

25 § VAALITULOKSEN JULKISTAMINEN

Vaalin tulos on välittömästi sen määräämisen jälkeen julkistettava ylioppilaskuntien virallisilla ilmoitustauluilla.

26 § VAALEISTA VALITTAMINEN

Ylioppilaskuntien äänioikeutettu jäsen saa valittaa kirjallisesti vaalilautakunnan tai keskusvaalilautakunnan toimenpiteestä tai päätöksestä ennen vaalitoimituksen päättymistä.

Keskusvaalilautakunnan on käsiteltävä oikaisupyynnöt ja valitukset viipymättä.

Keskusvaalilautakunnan vahvistamaan vaalitulokseen tai muuhun ylioppilaskunnan hallintoasiaa koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään ja kuten tämän vaalijärjestyksen 45 §:ssä todetaan.

VI ALALUKU: MUUT MÄÄRÄYKSET VAALEIHIN LIITTYEN

27 § UUDET VAALIT

Mikäli ylioppilaskunnan edustajisto määrää toimitettavaksi uudet vaalit, on keskusvaalilautakunnan välittömästi ryhdyttävä niiden toimeenpanoon. Uusien vaalien toimittamisessa noudatetaan soveltuvin osin tämän vaalijärjestyksen määräyksiä. Keskusvaalilautakunta voi siirtää päätöksen uusien vaalien toimittamisesta edustajistolle.

28 § VAAIASIAKIRJOJEN SÄILYTTÄMINEN

Vaalissa syntyneet asiakirjat ja äänestysliput on keskusvaalilautakunnan toimesta säilytettävä lukitussa paikassa, kunnes 45 §:n 1 momentissa tarkoitettun valituksen tekemisen määräaika on kulunut umpeen tai tehty valitus on ratkaistu. Sen jälkeen asiakirjat liitetään ylioppilaskunnan arkistoon. Äänestysliput on säilytettävä, kunnes pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty sekä valitusaika päättynyt, minkä jälkeen ne saadaan hävittää.

29 § SÄÄNTÖJEN RIKKOMINEN

Keskusvaalilautakunta määrää rangaistukset äänestäjille, ehdokkaille, vaaliliitoille ja vaalirenkaille sääntöjen sekä keskusvaalilautakunnan antamien määräysten rikkomisesta asianosaisia kuultuaan. Käytettävien rangaistuskeinojen suuntaviivat on määritettävä samalla, kun keskusvaalilautakunta vahvistaa ohjeet ja rajoitukset vaalimainonnalle.

Keskusvaalilautakunnalla on oikeus sulkea pois ehdokas vaalivilpin tai keskusvaalilautakunnan määräysten törkeän rikkomisen johdosta.

Keskusvaalilautakunnan käytössä olevat rangaistusmuodot ovat:

- kirjallinen varoitus
- ehdokkaan, vaaliliiton tai renkaan vaalimainontaa koskevat rajoitukset
- vaaleista poissulkeminen.

3 LUKU VOIMAANTULOSÄÄNNÖKSET

30 § MUUTOKSENHAKU

Ylioppilaskunnan hallintoasiaa koskevaan päätökseen saa yliopistolain (558/2009) mukaan vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisua saa vaatia se asianosainen, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on asetettu nähtäväksi ylioppilaskunnan viralliselle ilmoitustaululle tai kun asianosaista on tarvittaessa tiedotettu päätöksestä henkilökohtaisesti. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista sille toimituslaitokselle, joka on päätöksen tehnyt. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/96) säädetään.

Ylioppilaskuntien jäsenellä on myös oikeus hakea muutosta keskusvaalilautakunnan päätökseen sillä perusteella, että päätös on syntynyt laista, säännöistä taikka muista ylioppilaskuntaa koskevista määräyksistä poikkeavassa järjestyksessä tai että päätös on muutoin lain tai ylioppilaskuntaa koskevien määräysten vastainen. Päätöksestä, joka on luonteeltaan yksinomaan asiain valmistelua tai toimeenpanoa, ei kuitenkaan saa valittaa. Valitus on tehtävä Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/96) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

31 § VOIMAANTULO

Vaalijärjestys tulee voimaan sen vahvistamispäivänä ja on voimassa, kunnes keskusvaalilautakunta tai uuden ylioppilaskunnan ensimmäinen edustajisto toisin päättää.

Vaalijärjestys kumoaa voimaantullessaan edellisen 1.10.2018 keskusvaalilautakunnan päättämän vaalijärjestyksen.

Ennen säännön voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.